

Reisetips for murmestrene

Universitetets gamle bygninger i Oslo

Er murmestrene som andre feriefolk? Ikke etter dette. Ganske i det stille la Weber Saint Gobain på tampen av 2014 ut en kavalkade over europeisk bygningsarv, der firmaet har levert mørtler og gode råd ved restaureringsarbeidene. Du kan reise på nettet eller i virkeligheten. Også norske anlegg er representert.

Tekst: Sjur Harby

Foto: Weber Saint Gobain

Vi tar det som en selvfølge. Stilla-sene reiser seg, dekkes med presen-ninger, det kakkes og bores, vi hører det raser, det mures, pusses og males, stillasene tas ned og byggene står der. Ikke som nye, men forhåpent-ligvis skånsomt renoverert. Ofte er det betydelig arkitektur, ofte er det knyttet vernerestriksjoner til anleg-gene, ofte har bygningene vært utsatt for store prøvelser som krigs-skader, langt fremskredent forfall

eller feil materialbruk og «smarte» løsninger i en tid der tradisjonell kunnskap ble sett på som lite verdt.

Camilla Sandem Dhelie

Weber er et gammelt firma, og du tenker sjelden på det med mindre du selv skal av gårde etter en sekk med mørtel. Men norske murmestrene har for lengst oppdaget ingeniør Camilla Sandem Dhelie, som er navnet som dukker opp på alles lepper når kompliserte mur- og pussfasader skal rehabiliteres, ofte under antikvariske myndigheters årvåkne blikk. Hun er også den som

har valgt ut de norske kandidatene til den internasjonale presentasjonen.

Selebert selskap

Foreløpig er 80 anlegg plukket ut. Fra Norge finner vi Universitetets gamle bygninger i Oslo sentrum, Vardøhus og Akershus festninger og det gamle Kristiania Guttehjem, også det i Oslo. Og de er kommet i et selebert selskap. Om svenskene denne gangen har vært beskjedne (derfra finner vi blant annet en leie-gård på Birger Jarlsgatan i Stock-holm fra 1920-årene og Bogesunds slott utenfor byen), svinger det

Kristiania Guttehjem i Oslo

atskillig mer når vi beveger oss nedover på kontinentet.

Europas bygningsarv

I Wien er det den gamle metrostasjonen Nussdorferstrasse som er hentet frem. Den hvite stasjonsbygningen er tegnet av arkitekten Otto Wagner (1841–1918), modernisten som sto bak revolusjonerende byggverk som Majolikahaus og Österreichische Postsparkasse i den østerrikske hovedstaden. I Russland er det den tidligere senatsbygningen, den du ofte ser i bakgrunnen når fotografen har forevignet Falconets bronserytter på Senatsplassen. Den er tegnet av den italienske arkitekten Carlo di Giovanni Rossi (1775–1849) og har en 100 meter lang fasade ut mot Nevaen. Elven og kulden er krevende selskap for en gammel murbygning. I tillegg ble den stygt skadet under tyskernes beleiring av byen under siste krig. Først på 2000-tallet gjennomgikk den en grundig restaurering. Den regnes som Rossis hovedverk og ble reist i årene 1829–1834. Om Rossi selv døde arm og fattig, hører bygningene han etterlot seg til byens mest betydningsfulle anlegg, her-

under Mikaelspalasset, Aleksandrinskiteateret og Generalstabsbygningen. Klimaet i St. Petersburg er rått og kaldt, og forfallet var kommet langt da restaureringen omsider kom i gang.

Haus am Horn

I Tyskland er det det tilsynelatende enkle, kvadratiske bolighuset «Haus am Horn» som er hentet frem. Bygningen måler 12,70 meter x 12,70 meter og sto ferdig til Bauhausutstillingen i 1923. Bauhaus er navnet på den tyske høyskole for formgivning og anvendt arkitektur i mellomkrigstiden. Inntil den ble nedlagt av nazistene i 1933, var den toneangi-

vende, også for norske miljøer, og retningen var kjennetegnet ved det tette samarbeidet mellom arkitekter, ingeniører og bildende kunstnere. Skolen lå først i Weimar, deretter i Dessau og til slutt i Berlin, og var grunnlagt av arkitekten Walter Gropius (1883–1969) i 1919. Huset ble erklært som verdensarv av UNESCO i 1993 og varsomt restaurert tilbake til sitt opprinnelige utseende tre år senere.

Frossen musikk

Arkitektur er frossen musikk, er et sitat som er tillagt Goethe. En reise i Webers kavalkade er gratis og starter her: <http://weber-cultural-heritage.com>.

Vårdøhus festning